

Nyt fra nationalparken

Kære læser af Nationalpark Vadehavets Nyhedsmail

Al begyndelse er svær. Både når man som fugl skal på vingerne, og når man som vi skal sende de første nyhedsmails i et nyt system. Vi ville så gerne fortælle dig alt det spændende, vi går og laver, og iveren har ikke manglet, men teknikken var ikke helt på plads, så vi beklager, hvis du ikke har modtaget de sidste ugers nyhedsmails, eller hvis der har manglet et par fotos eller andet. Du kan dog altid finde tidligere nyhedsmails [på vores hjemmeside](#). Men nu skulle vi være på vingerne!

Med ønsket om rigtig god læselyst og en fantastisk weekend ved et fuglespækket vadehav - de bedste hilsner fra sekretariatet.

Hvor der er en vilje er der en vej

Det er virkelig aflysningernes tid. Vi står overfor en 10-års fejring og en konference, som er blevet noget begrænset af covid-19. Denne begrænsning er vi ikke alene med. Den rammer hele verden. Men hvor der er en vilje, er der en vej. Og vi har valgt den sikre.

Derfor vil der være et minimum af gæster til stede ved fejringen på Hovedengen i Ribe, men du kan alligevel komme med, for hele seancen live-streames på [Facebook](#). Det samme vil gøre sig gældende i forbindelse med konferencen den 11. november, hvor vi har bæredygtig turisme på dagsordenen. Følg med i vores nyhedsmail, på Facebook og [på vores hjemmeside](#), hvor links til arrangementerne bliver lagt op.

Britiske journalister besøgte Vadehavet

Der var kæmpe stor medieinteresse for [Danmarks Østersfestival 2020](#), der skulle have været holdt på Rømø 10.-12. oktober. Men efter at arrangørerne måtte corona-aflyse

østersfestivalen, aflyste de fleste pressefolk (naturligt nok) også deres besøg. Den skotske rejsejournalist Mike MacEacheran og hans engelske kollega Justine Gosling var dog så opsatte på at opleve Vadehavet og østers, at de valgte at gennemføre en reportagetur til Danmark alligevel. Mike MacEacheran skriver for den store engelske avis Mail on Sunday, mens Justine Gosling rapporterer for bl.a. National Geographic og CNN.

25. september var de to engelske journalister derfor på rundtur i vadehavsområdet, hvor de bl.a. var med Sort Safari på østerssafari på Rømø, besøgte Tøndermarsken og Schackenborg Slot. De besøgte også Nationalpark Vadehavets sekretariat på Rømø, hvor de fik en grundig indføring i både nationalparken og verdensarven, inden vi tog dem med rundt til nogle af Rømøs naturmæssige højdepunkter.

Desværre regnede det en del den dag, men så var det godt, at de to journalister - sammen med Ditte Hviid (t.v.) og Jens L. Hansen (nr. 2 fra h.) fra NPV-sekretariatet - kunne holde kaffepause i tørvejr bilen - og alligevel være midt i fantastisk natur (stranden på Lakolk). Med på turen var også Povl Lønberg fra Danmarks Østersfestival, men han er bag kameraet.

Naturnørd på tur

Man bliver helt glad, når man ser [Naturnørds](#) film fra Nationalpark Vadehavet. Ingen kan som Jonas få selv det mindste til at blive noget stort. Han er så entusiastisk og vidende - og det han ikke ved, det ved de naturvejledere, han har allieret sig med på sin vej gennem Vadehavet. Han har besøgt Skallingen med Morten Vinding, Fanø med Marco Brodde og Mandø med Christine Røllike Ditlefsen - og i morgen, der besøger han Rømø med Bente Krog Bjerrum.

Naturnørds film er den del af vores fejring, som du kan følge på vores [hjemmeside](#). Husk at tjekke arrangementslisten for opdateringer. Og glæd dig til at se [Naturnørds](#) små film, hvor han besøger Skallingen, de 3 vadehavsøer og Tøndermarsken.

Hvis du mangler inspiration til ture i naturen, så kan vi foreslå, at du følger med, når NaturKulturVarde sender fem film med stille, autentiske naturoplevelser fra 5 steder i Varde Kommune fra [9. til 13. oktober på deres Facebook-side](#).

Fanø fejrer og fester

Der er ingen tvivl om, at engagementet på Fanø er helt i top. De har [deres helt egen hjemmeside](#) med de ca. 50 nationalparkpartnere på øen. Og de var godt repræsenteret, da der skulle bidrages med præmier i forbindelse med vores vadehavskrydsord i Nationalpark Magasin, som i øvrigt modtog 381 besvarelser.

Du kan ikke nå at deltage i krydsordskonkurrencen, men skulle du have en ledig stund, [kan du finde den i magasinet](#), som i øvrigt rummer rigtig mange spændende historier.

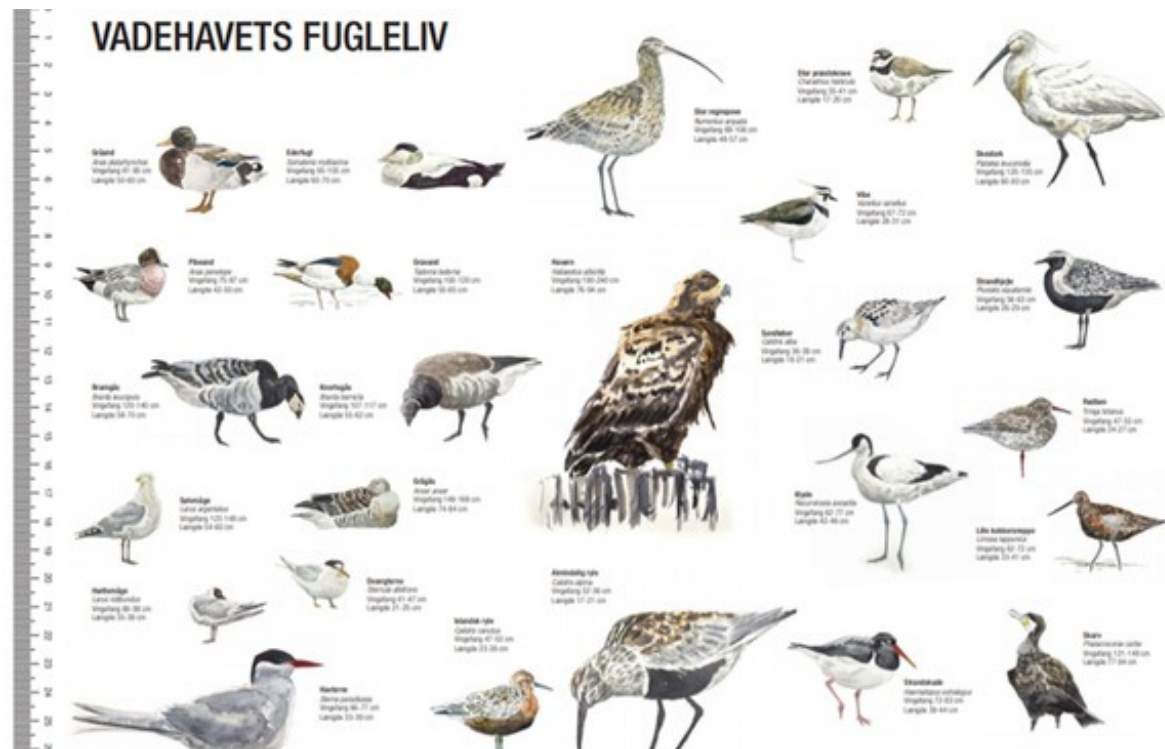

Plakatkonkurrencen

Der kom 12 fine forslag ind til [vores plakatkonkurrence](#), med alt fra fugl til fisk - og det derimellem. Vinderplakaten kåres i uge 41 og alle 12 bidrag bliver vist frem den 16. oktober - på vores fødselsdag. Men vi synes alligevel, at du skal have lov til at se alle de fine bidrag samlet i en collage. Vinderne af konkurrencen får trykt deres plakat, som bliver vores 10-års

fejningsplakat, og klassen kommer herefter på en tur til en af Nationalpark Vadehavets formidlingsinstitutioner, hvor de vil blive mødt af dygtige guider som vil lave aktiviteter med dem og gøre dem meget klogere på Vadehavet.

Den heldige klasse må vente lidt endnu med at få at vide, at de har vundet. Men indtil da kan du, sammen med os, nyde de fine bidrag.

Vil du gerne have styr på fuglene?

Du er måske en rigtig "fuglenør", men hvis du ikke har helt styr på fuglearterne, så er der hjælp at hente på MitVadehav.dk.

Mit Vadehav har nemlig tilføjet endnu et bestemmelsesark til samlingen. Denne gang om Vadehavets fugle, smukt illustreret af Marco Brodde. Bestemmelsesarket findes på både dansk, tysk og engelsk og hentes gratis til udprint i A3 [på Mit Vadehavs hjemmeside](#). Du finder oplysninger om fuglenes størrelse og vingefang, hvilket kan være en god hjælp, når du skal artsbestemme.

Kæmpe indsats fra lokale

Rigtig mange af vores partnere og beboere i området var med, da der var International Skraldedag den 19. september. På [Rømø havde de deres egen havfaldstur](#) og på [Fiskeri- og Søfartsmuseet havde de Ren Strand dag](#), og som vi tidligere har skrevet om, så havde Grenzenløs Daag inviteret virksomheder til at samle affald.

Hele idéen bag Grenzenløs Daag er, at virksomheder er med til at løfte lokale, frivillige projekter, samtidig med at de kan møde andre virksomheder og skabe netværk. Derudover kan en samlet aktionsdag give fokus til en større sag, som f.eks. alt det der bliver smidt i havet. I Danmark har vi [Havmiljøvogterne](#), og i Tyskland har de [Küste gegen Plastik](#), hvorfra Jennifer Timrott udtaler: "Jeg mener, at det er vigtigt, at mennesker står sammen og gør en indsats for et landskab de elsker". Heldigvis arrangerer mange af vores partnere flere "havfaldsture" årligt og "[Ren strand Fangø](#)" gør en kæmpe indsats dagligt.

Ludwig-Andresen-Schule

Portræt af en partner #39
LUDWIG-ANDRESEN-SCHULE

Vi er en skole fra det tyske mindretal midt i Tønder by. Vi formidler tysk og dansk kultur på både tysk og dansk fra børnehaveklassen op til 9. og/eller 10. klasse.

Vores pædagogik bygger på den positive psykologi, hvor vi arbejder med den styrkebaserede tilgang. Vi har små klasser, højt fagligt niveau, lejrskoler for alle klasser og tæt forældresamarbejde. Eleverne afslutter med dansk (fp 9/10) og tysk afgangsbetegnelse.

På vores trivselsdage og i undervisningen inddrager vi vores fantastiske omverden. Nationalparken er vigtig for os. Her kan vi lære, sanse naturen, have det sjovt, se udfordringerne, men også finde ro.

Vi ønsker Nationalpark Vadehavet stort tillykke med 10 års-fødselsdagen 16. oktober.

Fanø Tegnestue

Portræt af en partner #40
[FANØ TEGNESTUE](#) - arkitekt/konstruktør

Vi har gennem de sidste fem år hjulpet kunder med diverse om-, til- og ny-bygninger. En ting, vi altid prøver at bestræbe os på, er at bygge med naturen og helst så bæredygtigt, som projektet kan lade sig gøre.

I Vadehavet har vi en stolt bygningskultur, som vi glædeligt giver videre til næste generation, så den ikke går tabt.

Tillykke til Nationalpark Vadehavet med de 10 år.

Vidste du at:

- Sydvestjyske Museer [leder efter grænsesten nr. 12?](#)
- [sælerne](#) selv fortæller, når grænsen er nået, ved at løfte hovedet?
- fuglene tydeligt fortæller, når [du har overskredet deres grænse?](#)
- der næsten ingen grænser er for, hvad du kan lære om Vadehavet på [MitVadehav.dk?](#)

Fotos:

Klydeunge: Lars Gejl; Nationalparkskibet: Knud Aage Kristensen; Journalister på besøg: Povl Lønberg; Naturnørd: Naturnørd; Fanø Fejrer: Wasabi Film; Plakatkonkurrence: Collage af de indsendte forslag; Fuglekending: Marco Brodde; Affaldsindsamling: Ralph Kerpa, MeerART; Ludvig-Andresen-Schule: Ludvig-Andresen-Schule; Fanø Tegnestue: F. Baun; Grænsesten: Sydvestjyske Museer

Nationalpark Vadehavet opbevarer din mailadresse til brug for udsendelse af nyhedsbrev og den bliver hverken videregivet til andre eller brugt til andre formål.

[Læs mere om Nationalparkens persondatapolitik](#) · [Klik her for at framelde dig](#)